

Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο
Σχολή Ανθρωπιστικών Σπουδών

Τέχνη – Χώρος – Όψεις Ανάπτυξης

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΗΜΕΡΙΔΑ

Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης
Πειραιώς 211, Ταύρος
Σάββατο, 23 Νοεμβρίου 2013, 09:00-18:00

Πολιτισμός και τέχνη αποτελούν από τα δυνατότερα αλλά εν πολλοίς αναξιοποίητα χαρτιά για την εθνική ανάταξη, ανάπτυξη και ανασυγκρότηση. Το δυναμικό αυτό χρειάζεται διερεύνηση και ανάδειξη.

Προτείνοντας την αντιμετώπιση της ανάπτυξης και της απελευθέρωσης της χώρας από την κρίση σαν πνευματική διαδικασία αυτογνωσίας, δημιουργικού και ηθικού μετασχηματισμού εκτός από υλική και αριθμητική, ως είθισται, η ημερίδα Τέχνη – Χώρος – Όψεις Ανάπτυξης του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου (ΕΑΠ) έχει αυτόν ακριβώς το στόχο: Να συμβάλει σε επαναπροσέγγιση και ανάδειξη δυνατοτήτων μέσω της τέχνης και του πολιτιστικού γίνεσθαι γενικότερα.

Η ημερίδα οργανώνεται με πρωτοβουλία της Θεματικής Ενότητας *Τέχνες Ι: Ελληνικές Εικαστικές Τέχνες, Επισκόπηση της Ελληνικής Αρχιτεκτονικής και Πολεοδομίας* (ΕΛΠ12: Σχολή Ανθρωπιστικών Σπουδών, Πρόγραμμα Ελληνικός Πολιτισμός). Το εγχείρημά μας εντάσσεται στο πλαίσιο της προσπάθειας του ΕΑΠ να συμμετάσχει σε δημιουργικό προβληματισμό και δράση. Κεντρικός άξονας της ημερίδας είναι οι τέχνες στην Ελλάδα, πλαστικές, εικαστικές και

χωρικές, και το αναπτυξιακό τους πρόσημο εν καιρώ κρίσης και αστικής παρακμής. Απευθυνόμαστε στους φοιτητές και αποφοίτους του ΕΑΠ αλλά και στο αθηναϊκό κοινό, ακαδημαϊκό, δημιουργικό, και ευρύτερο.

Επιστημονική Επιτροπή

Αργυρώ Λουκάκη

Αναπληρώτρια καθηγήτρια Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου

Αντώνης Λιοναράκης

Αναπληρωτής καθηγητής Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου

Λίλα Λεοντίδου

Καθηγήτρια Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου

Μελίτα Εμμανουήλ

Καθηγήτρια Εθνικού Μετσοβίου Πολυτεχνείου

Δημήτρης Πλάντζος

Επίκουρος καθηγητής Πανεπιστημίου Αθηνών
και Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο, ΣΕΠ ΕΛΠ12

Αναστασία Γιαγκάκη

Εντεταλμένη ερευνήτρια Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών
και Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο, ΣΕΠ ΕΛΠ12

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Πρώτη Συνεδρία. Προεδρεύουσα: Αργυρώ Λουκάκη

9.00-9.30 Χαιρετισμοί

Η τέχνη ως συμβολή στην εκπαιδευτική και κοινωνική διαδικασία

9.30-9.45 **Αντώνης Λιοναράκης, ΕΑΠ**
Εξ αποστάσεως εκπαίδευση και τέχνη.

9.45-10.00 **Βίκυ Φωσκόλου, Πανεπιστήμιο Κρήτης και ΕΑΠ (ΣΕΠ-ΕΛΠ12)**
Αναζητώντας το Βυζάντιο στον Παγκόσμιο Ιστό.

Αισθητικές-πολιτιστικές-τουριστικές διαδρομές

10.00-10.15 **Ανδρομάχη Κατσελάκη, Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού**
Τόπος και ιστορία: Σχεδιάζοντας εναλλακτικές προτάσεις τουρισμού στην Καρυστία (Ν. Εύβοια).

10.15-10.30 **Στέλλα Μουζακιώτου, ΕΑΠ (ΣΕΠ-ΕΛΠ12)**
Οδοιπορικό στην ακριτική Σύμη: Ιστορία, νεοκλασική αρχιτεκτονική και μνημειακή ζωγραφική.

10.30-10.45 **Πλάτων Πετρίδης, Πανεπιστήμιο Αθηνών και ΕΑΠ (ΣΕΠ-ΕΛΠ12)**
Δίνοντας φωνή στους σιωπηλούς μάρτυρες μιας εποχής: Μια άλλη προσέγγιση του αρχαιολογικού χώρου των Δελφών.

10.45-11.00 **Χριστίνα Τσιγωνάκη, Πανεπιστήμιο Κρήτης και ΕΑΠ (ΣΕΠ-ΕΛΠ12)**
Η Ακρόπολη της Ελεύθερας: Ένας ιερός χώρος στη διαχρονία.

11.00-11.15 Συζήτηση

11.15-11.30 Διάλειμμα

Δεύτερη Συνεδρία. Προεδρεύουσα: Μελίτα Εμμανουήλ

Προστασία έργων τέχνης και μνημείων: Ερευνητικές, σχεδιαστικές και αναπτυξιακές διαστάσεις

11.30-11.45 **Μιχάλης Λεφαντζής, Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού**
Από το διάσπαρτο αρχιτεκτονικό θραύσμα στο αρχαίο μνημείο: Πολλαπλές εκδοχές ένταξης στο σύγχρονο πολιτιστικό περιβάλλον.

11.45-12.00 **Νικολία Ιωαννίδου, Δρ. Ιστορίας Αρχιτεκτονικής και Πολεοδομίας**
Η αποκατάσταση του ιστορικού κέντρου της Αθήνας: Οδός Πανεπιστημίου – Οδός Σταδίου, δύο όψεις αυτού του εγχειρήματος.

12.00-12.15 **Αναστασία Γ. Γιαγκάκη, Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών και ΕΑΠ (ΣΕΠ-ΕΛΠ12)**
Μία διαδρομή σε μία πτυχή του υλικού πολιτισμού της Κρήτης με οδηγό τα εντοιχισμένα εφυαλωμένα αγγεία σε ναούς του νησιού.

Καλλιτεχνικές αστικές παρεμβάσεις μικρής και μεγάλης κλίμακας

12.15-12.30 Έλενα Χαμαλίδη, **Ιόνιο Πανεπιστήμιο και ΕΑΠ (ΣΕΠ-ΕΛΠ12)**
Καλλιτεχνικές παρεμβάσεις στον αστικό χώρο.

Νέα μουσεία: Μαθήματα για το μέλλον και αναπτυξιακές επιδράσεις

12.30-12.45 Κλεάνθη-Χριστίνα Βαλκανά, **Εθνικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης και ΕΑΠ (ΣΕΠ-ΕΛΠ12)**
Σύγχρονο Ανοιχτό Μουσείο: Διασυνδέσεις με τον δημόσιο χώρο σε μια περίοδο κρίσης. Πρακτικές του Εθνικού Μουσείου Σύγχρονης Τέχνης.

12.45-13.00 Τζένη Αλμπάνη, **Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού και ΕΑΠ (ΣΕΠ-ΕΛΠ12)**
Μουσεία και αιεφόρος ανάπτυξη. Η βιοκλιματική προσέγγιση.

13.00-13.15 Συζήτηση

13.15-15.30 Διάλειμμα

Τρίτη Συνεδρία. Προεδρεύουσα: Λίλα Λεοντίδου

Αρχαίες χωρικότητες στο σημερινό κοινωνικό πλαίσιο και τον χωρικό σχεδιασμό

15.30-15.45 Δήμητρα Πέτρου, **Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού**
Τα βυζαντινά μνημεία της Μεσογαίας και η πνευματική τους συμβολή στο χώρο της Αττικής.

15.45-16.00 Δημήτρης Πλάντζος, **Πανεπιστήμιο Αθηνών και ΕΑΠ (ΣΕΠ-ΕΛΠ12)**
Διεκδικώντας το τοπίο: Αντικρουόμενες προσεγγίσεις στη χρήση του Φιλοπάππου.

16.00-16.15 Αργυρώ Λουκάκη, **ΕΑΠ**
Θάλλει το 'Θαλερό' του Σικελιανού; Αισθητικές και σχεδιαστικές προσεγγίσεις στον ορεινό χώρο.

Ελληνικές καλλιτεχνικές πρωτοπορίες: Σημερινή δυναμική

16.15-16.30 Εύη Σαμπανίκου, **Πανεπιστήμιο Αιγαίου και ΕΑΠ (ΣΕΠ-ΕΛΠ12)**
Αστικός Χώρος και Μνήμη στο έργο του Μάριου Σπηλιόπουλου: Από την Ελευσίνα στη Θεσσαλονίκη και αντίστροφα.

16.30-16.45 Μελίτα Εμμανουήλ, **Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο**
Ελληνικές καλλιτεχνικές πρωτοπορίες: υπάρχουν σήμερα;

16.45-17.30 Συζήτηση – Συμπεράσματα

Οργανωτική Επιτροπή

Αργυρώ Λουκάκη
Δημήτρης Πλάντζος
Αναστασία Γιαγκάκη

Κατάλογος Ομιλητών

Τζένη Αλμπάνη

Αρχιτέκτων – Δρ. Ιστορίας της Τέχνης,
Διεύθυνση Μουσείων, Εκθέσεων και
Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων, Υπουργείο
Πολιτισμού και Αθλητισμού
ΣΕΠ ΕΛΠ12 ΕΑΠ
jennyalbani@gmail.com

Κλεάνθη-Χριστίνα Βαλκανά

Δρ. Ιστορίας της Τέχνης, επιμελήτρια Εθνικού
Μουσείου Σύγχρονης Τέχνης
ΣΕΠ ΕΛΠ12 ΕΑΠ
kcvalkana@gmail.com

Αναστασία Γιαγκάκη

Δρ. Βυζαντινής Αρχαιολογίας, εντεταλμένη
ερευνήτρια, Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών
ΣΕΠ ΕΛΠ12 ΕΑΠ
yangaki@eie.gr

Μελίτα Εμμανουήλ

Καθηγήτρια Ιστορίας της Τέχνης,
Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο
memmanouil@arch.ntua.gr

Νικολία Ιωαννίδου

Δρ. Ιστορίας Αρχιτεκτονικής και Πολεοδομίας
lia.ioannidou@gmail.com

Ανδρομάχη Κατσελάκη

Δρ. Ιστορίας Βυζαντινής Τέχνης, Αναπληρώτρια
προϊσταμένη 23ης Εφορείας Βυζαντινών
Αρχαιοτήτων, Υπουργείο Πολιτισμού και
Αθλητισμού
archanes1315@yahoo.gr

Μιχάλης Λεφαντζής

Δρ. Αρχιτέκτων-Μηχανικός, Α' Εφορεία
Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων,
Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού
mlefantzis@yahoo.gr

Λίδα Λεοντίδου

Καθηγήτρια Γεωγραφίας, Ανθρωπογεωγραφίας
και Υλικού Πολιτισμού της Ευρώπης, ΕΑΠ
leontidou@eap.gr

Αντώνης Λιοναράκης

Αναπληρωτής καθηγητής στην Ανοικτή και εξ
Αποστάσεως Εκπαίδευση, ΕΑΠ
alionar@otenet.gr

Αργυρώ Λουκάκη

Αναπληρώτρια καθηγήτρια στις Ελληνικές
Εικαστικές Τέχνες, Ελληνική Αρχιτεκτονική
και Πολεοδομία (ΕΛΠ12 ΕΑΠ)
argyro-loukaki@hotmail.com | aloukaki@eap.gr

Στέλλα Μουζακιώτου

Δρ. Ιστορίας της Τέχνης
ΣΕΠ ΕΛΠ12 ΕΑΠ
smouzaki@tutors.eap.gr

Πλάτων Πετρίδης

Επίκουρος καθηγητής Βυζαντινής Αρχαιολογίας,
Πανεπιστήμιο Αθηνών
ΣΕΠ ΕΛΠ12 ΕΑΠ
ppetrid@arch.uoa.gr

Δήμητρα Πέτρου

Αρχαιολόγος, 1^η Εφορεία Βυζαντινών
Αρχαιοτήτων, Υπουργείο Πολιτισμού
και Αθλητισμού
demeter_petrou@hol.gr

Δημήτρης Πλάντζος

Επίκουρος καθηγητής Κλασικής Αρχαιολογίας,
Πανεπιστήμιο Αθηνών
ΣΕΠ ΕΛΠ12 ΕΑΠ
dkplantzos@arch.uoa.gr

Εύη Σαμπανίκου

Αναπληρώτρια καθηγήτρια Ιστορίας της Τέχνης
Πανεπιστήμιο Αιγαίου
ΣΕΠ ΕΛΠ12 ΕΑΠ
e.sampanikou@ct.aegean.gr

Χριστίνα Τσιγωνάκη

Λέκτορας Βυζαντινής Αρχαιολογίας,
Πανεπιστήμιο Κρήτης
ΣΕΠ ΕΛΠ12 ΕΑΠ
tsigonaki@uoc.gr

Βίκυ Φωσκόλου

Επίκουρη καθηγήτρια Βυζαντινής Αρχαιολογίας,
Πανεπιστήμιο Κρήτης
ΣΕΠ ΕΛΠ12 ΕΑΠ
foskolou@uoc.gr | fosvicky@yahoo.gr

Έλενα Χαμαλίδη

Επίκουρη καθηγήτρια Ιστορίας της Τέχνης,
Ιόνιο Πανεπιστήμιο
ΣΕΠ ΕΛΠ12 ΕΑΠ
elhamalidi@yahoo.gr | chamalidi@ionio.gr